

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dvx Spiritvalis

Puente, Luis de la

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.Xiii.

Cap. II. Libros sacros, præcipuè verò Euangelia copiosam præbere
meditandi materiam, & triplicem eius cognitionem, & qua ratione illi sint
cum fructu legendi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48784](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48784)

CAPVT II.

LIBROS SACROS, PRAECIPUE verò *Euangelia copiosã prabere meditando materiã, & triplicem eius cognitionem; & qua ratione illi sint cum fructu legendi.*

PRIMVS liber, in quo discitur sententia Spiritus, sicut prædiximus, & nominatur Euangeliorum liber, in quo magis expressè habentur præcipua mysteria, quæ sunt obiectum nostræ Considerationis: eadem verò Scriptura est primus Speculus, in quo licet videre triplicem faciem; quæ supra indicauimus, Dei. scilicet & Christi Seruatoris nostri, nostramque propriam. In ea nam omnes Veritates proponuntur, & manifestantur, quæ ad perfectionem horum trium cognitionem pertinent. Hanc ob causam Spiritus Magistri merito affirmat primum gradum Vitæ Contemplatiuæ esselectionem librorum sacrorum ac piorum: quorum lecturam, ut ait S. Bernar. est illustrare nostrum intellectus lumine diuinorum Verborum quæ in eis legimus; & prospicere Meditationi de materia copiosa, vera fixa, ac pia, ne defectu reuertatur de quibus cogitet, sterilis maneat, aut breuiter fit; nec defectu lucis & veritatis eorum, circa quæ ratiocinatur, aberraret; aut vagetur, ab vnâ ad alteram.

S. Gregor. li. 2. Moral. in princip.

S. August. & S. Bern. in Scala claustral.

iteram inutiliter transeundo, eo q̄ determi-
natum argumentū non habeat, quo alatur; nec
sibi sit & absq̄ succo, eo q̄ non adsit materia
ad recepta, quæ illā irriget, ac emolliat. Præ-
terea eadē Scriptura nobis prospicit de reme-
dijs cōtra vitia, de armis aduersus tentationes;
de consilio in dubijs; de solatio in tristitijs; de
maximi robore in aduersis; de medijs deniq̄; ad
omnium virtutū perfectionē consequendam.

Quæ omnia copiosius in sacris libris inueniū-
tur, eod̄ quod illi (teste S. Dionysio) *sunt a illa
mensa quam diuina Sapiētia proposuit in domo,
quam sibi edificauit, hoc est, in Ecclesia Sancta,*
quæ abundat pane & vino: quia in ea est *b pa-
nis vitæ & intellectus*, firmæ. s. solidæq̄; verita-
tes, ex quibus procedit vita virtutum, & intel-
ligentia rerum æternarum. Est quoque vi-
num feruentium affectuum, *mixtum* aqua Sa-
pientia salutaris, in salutem, fortitudinem, &
iustitiam cordis. Est itē *cella Regis Cœlestis,*
& *vinorum eius pretiosorū*, in quam ille *intro-*
ducit electos suos satiatq̄e famem & sitim
iustitiæ, qua laborant. est vniuersalis apo-
theca plena medicamentis ad omne genus
morborum spiritualium; & *d sicut turris Da-*
uid edificata cum propugnaculis, & omni arma-
tura fortium aduersus omnes tentationes.
Nam, etsi *mensa* sit delicata, *præparata* ta-
men est (vt ait David) *in conspectu nostro ad-*
uersus eos, qui tribulant & persequuntur nos.

S. Dionys.
Epist. ad Ti-
tum.
a Prou. 9. 2.
b Eccl. 15. 3.

c Cant. 2. 4.

d Cant. 4. 4.

e Psal. 22. 5.

f 2. Tim. 3. 16

ad corrini-

SPIRI-
NTE

ad corripiendum, ad erudiendum in Iustitia. ut
 perfectus sit homo Dei, ad omne opus bonum
 instructus. quasi diceret: sacram Scripturam esse
 efficacissimam esse ad nos docendum veritates
 luti nostræ necessarias; & ad eos hostes con-
 vincendos, qui falsis rationibus se ducere
 conantur; & ad vitia nostra excessusque cor-
 rigendos; & nos in Virtutum & bonorum
 exercitacione ita erudiendos, ut perfectio-
 nem obtineamus, ad quam sumus vocati; &
 iusque finem, qui est *vita æterna*, quam in
Scripturis esse dicitur, eod quod eum reuelat
 qui est verè *vita æterna*, mediâq; ad eam con-
 parandam *apea*.

§. I.

De quatuor sacris Euangelis.

Homil. 6. in
 Ezech.
 & Eccl. 49. 10.
 Ezech. 1. 18. &
 6. 10. 16.

HOC tamen totum singulariter con-
 net in quatuor sacris Euangelis, qua-
 tuor (vt ait S. Gregorius) rotis mysticis
 illius a *curtus* adumbratis, quæ sancta quatuor
 animalia, quæ quatuor significant Euangelis
 trahebant. In cuius proprietatibus, quas reuelat
 Ezechiel, inueniemus, mirificè adumbratas
 as, quas Sancti Euangelistæ habent. Quia
 illa est velut fundamētum quod Veritates
 nos docent, suntque nostræ Meditationis ma-
 teria, sint in supremo gradu certæ, excellen-
 mirandæ, terribiles, copiose, ac profundissimæ
 ad quod significandum rotæ illæ ita describuntur
 fabricatæ, vt sint *firma, alta, & aspectu hor-*
 ribilis.

Statura erat
 rotis

ibiles quasi visio maris; omnes enim veritates
angelicæ tantam habent firmitatem, & sta-
bilitatem, vt impossibile sit eas deficere in ve-
ritate rerum, quas narrant, docent, promittunt,
et minantur. b Amen quippe, dixit Christus,
vobis: donec transeat cælum & terra, iota
gram, aut vnus apex non prateribit à lege, donec
omnia fiant. Est quoque in eis altitudo; re-
velatione enim altissima diuinitatis arcana, ex-
cellentissimas eius perfectiones, præmiorum
prestantiam, virtutum excelsum; & al-
tissimam, quæ desiderari possit, perfectio-
nem. Verum aspectu quoque sunt horribi-
les, & admirandæ, quatenus hinc aperiunt
peccati, iudicij, & interni terribilitatem; vt
profundius in propria cognitione fundemur:
inde verò proponit aspectum terribilem cru-
cis christi; & plurima alia, quæ tum in ea
nostri remedij causa est perpessus; tum aliàs in
mundo, ad nostram instructionem & exem-
plum est operatus. Et hinc est, quod eius vi-
sio erat sicut maris, ob immensitatem veritatum
& mysteriorum, quæ nos docent. & ita im-
pletur quod scriptum est, quod c in die illa id
est tempore Messie, terra replebitur scientia
Domini, sicut aqua maris eam operientes. Et
quamuis aliqua proponat mysteria facilia; alia
tamen adeo sunt profunda, vt non possint pe-
netrari, & propterea dixit Sanctus Gregorius:
in pelago diuinarum scripturarum agnum am-
bulare & Elephantem natare. Simples enim
sicut agni, multas habent veritates expe-
ditas,

b Matth. 5. 18

& altitudo

aspectus hor-
ribilis

Visio quasi
maris
c Isaia 119.

In prol. Mo-
ral. c. 4.
S. Bern. Serm
6. paru.

SPIRITUS
SANTUS

ditas, quas legant & securè meditentur, et
 vadentes profunditatem huius pelagi per
 littus: Qui verò sunt magni ingenij, inueniunt
 altissima mysteria in tanta profunditate, et
 inueniant ubi pedem figant: non tamen
 riclitabuntur, si natent humiliter, subijci-
 res proprium iudicium, & venerantes ar-
 qua non assequuntur. Quare utriusque, lectio
 & Meditatione, ut oportet, peractis, eas de-
 tinent proprietates, ita ut, si cupias stabili-
 in diuino seruitio, animi magnitudinem, Sci-
 etitatis culmen, & eleuatâ contemplatione
 bi sis omnia inuenturus: & si velis altis-
 ces iacere in timore Dei, & terribilitate
 ciorum eius, libèterq; amplecti crucē Christi
 bibere mare amarū laborum eius, tua peccata
 amarè defflere; ad hæc omnia lectio hæc & Me-
 ditatio, animum tibi addit: ita ut nec pro-
 pter altitudinem euanescas; nec propter terri-
 bilitatem timidior fias; nec tuam stabilitatem
 mutes ob quamcunq; amaritudinem, aut te
 uadentem tentationem.

SE D quid refert, qd Sancta Euangelia tot
 tantis veritatibus plena sint, si oculos non ha-
 bemus ad ea videnda: Hinc igitur eorum ex-
 cellentiam agnosces: quia eadem ipsa sunt nobis
 ois oculi ad mysteria diuina valde clarè, ac di-
 stinotè, & sine velis figurarum cognoscenda.
 Et propterea de rotis illis dicitur, qd essent pla-
 nâ oculis ex omni parte ad ostendendum, & ma-
 blimem lucē cōmunicent ea legentib. & Me-
 ditantib⁹: quia illis manifestant, quæ sunt cre-
 denda.

*Totum cor-
 pus earum o-
 culis plenum
 in circuitu
 ipsarum qua-
 tuor.*

da præmia, quæ sunt speranda; pœnas quæ timenda; peccata quæ fugienda; præcepta & cõsilia quæ custodienda; beneficia diuina, pro quibus sunt gratiæ agenda; ac deniq; quicquid est petendum ac meditandum. Ac proinde sunt sicut oculi fidei, Spei, & Charitatis, omniumq; virtutum, ad heroicos earum actus exercendos. quorum auxilio clarificabuntur oculi animæ tuæ, ad imitationem *oculorum sponfi*, de quibus dicitur, quod sint *sicut ipsa columba super riuulos aquarum, quæ lacte sunt lota. & resident iuxta flumina plena aqua.* Et quæ sunt aquæ istæ Chrystalline (ait Origenes) nisi sacræ Scripturæ? in quibus, tanquam in speculis cernere licet, culparum tuarum maculas, quas abluas lacte eius doctrinæ & instructionis? Ibi obseruabis umbras transiuntium uulnificatorum, quæ volat per aëra; agnoscesq; astutias Dæmonis, ut eas euadas. Ibi oculi tui conuertentur in columbas ob simplicitatem & innocentiam vitæ; & ob velocitatem, qua uolabis, ut bonum assequaris, quod cognosces; fugias uero malum quod uidisti.

HINC alia excellentia oritur Sanctorum Evangeliorum, quoniam non solum sint nobis oculi ad uidendum, sed etiam pedes & alæ ad currendum & uolandum summa uelocitate, sequentes Deum & Christum Seruatorem nostrum; fugientes uero peccatum. Noticia enim, quam nobis dant, non solum est speculatiua, sed etiam affectiua & practica, quæ magna uis impellit, ad desiderandum & procurandum bonum, quod manifestat. Eam enim ob causam nomen rotarum erat

S. Bern. Ser.
ad sororem.

id Cant. s. 2.

Homil. 3. in
leuit.
S. Greg lib. 2
Moral.

SPIRITUS
SANCTUS

e Ezech. 10. 13
Vocauit vo-
labiles

erat *Gigel* quod interpretatur *e volubiles*,
velocitatem, qua mouentur, & teste Theo-
reto, etiam significat *vim cognitionis*, ad figu-
candum, quod Euangeliã, efficacitate
cœlestis, quam intellectui communicant,
piunt ad se cor, & fortitudinem impetant
ad currendum hilariter per viam perfectam
reddentes iugum Christi suauissimum, & onus
eius leuissimum. Quare valde proprie com-
parantur rotis currus, sine quibus ille motus
non potest, cum eis tamen velociter mouentur.
Nam sine lectione & Consideratione hanc
veritatum, graue solet esse onus præceptorum
& consiliorum: cum eis tñ valde leue est iugum
leque portatur. Et sicut rotã particula
tum quædam eaq; valde exigua terram tangit,
cum reliquum eius sit eleuatum ab eadem, ita
lectio faciet ad eò cursim pertransire res ter-
nas, vt eis cor non adhærescat inordinato mo-
re: sed tantum de terrenis accipias, quantum
tibi necessarium ad vitam tran-
scendentem; & mox eleues te velociter ad res cœ-
lestes.

4.

Sed cupies fortè scire, vnde tot bonã, quæ
dicta sunt, procedant, vt solidius ea feru-
tiusque procures? ad hoc respondet idem Sa-
ctus Propheta Ezechiel, dicens semel & iterum
quod *Spiritus vite erat in rotis*, qui eas moue-
bat & quocunq; iret spiritus rotæ pariter eleua-
bantur sequentes eum. Et quid hoc est, nihil aliud
significare, quod Spiritus, q̄ auctor est diuina-
Scripturarum & animarum viuificator assistit
eis.

f Ezech. 1. 20.
21.
Spiritus Vite
erat in rotis,

legentibus & meditabitur, eleuando eorum
 intellectus & voluntates, vt videant, ament, &
 conueniantur, quod in eis latet; quod spiritualem
 gratiam vitam hic, & postea etiam æternam cõ-
 sequantur. Hic diuinus Spiritus aperit in le-
 ctione sensum nostrum, vt eas intelligamus; &
 in meditatione ignem accendit affectu, quos
 sequamur; & in executione cor lætitia dila-
 tam, vt pari cum ipso passu valde velociter cur-
 ramus. Et miro quodam modo (vt ait S. Greg.)
 veritates libri sequuntur motiones Spiritus

Homil. 7. in
 Ezechiel.

*Et quo spiritus legentis tendit, eò diuina eloquia
 mouentur; & sequuntur bonam eius propensi-
 onem ac desiderium, quod tunc temporis ha-
 bet; suggerēs illi rationes varias, motiuas & ex-
 emplares, quæ iuuent cõseruationem, & augmentum p-
 moueant boni illius affectus. Si accedis ad le-
 ctionem Spiritu cõtritionis, aut affectu humili-
 tatis; id, qd leges impellet ad maiorem dolorē,
 & magis inflammatum desiderium te humiliā-
 ti, quò perfectè humilis euadas. Quod si præ-
 dominetur in te Spiritus amoris, aut gratitudi-
 nis, inuenies in lectione veritates, & conside-
 rationes, quibus boni hi affectus foueantur.*

Et hinc fit, quod sicut rotæ ad eò erant Sã-
 ctis quatuor animalibus colligatæ, vt quando
 illa per terram ambulabant, rota quoque ita
 ambulat; & quando illa in altum eleuabatur, rota
 quoque pariter eleuarentur, sequentes eam, & cum
 stantibus starent; ita viri spirituales tantam ha-
 bebant cum lectione & meditatione sacrorum
 Evangeliorum connexionem, vt, quod de

Dux. Spirit. Tract. II.

Gg

S. CXC.

SPIRITUS
 INTELLIGENS

S. *æcilia* refertur, non velint ex manibus illa dimitte e, nec ex cordibus; sed sequantur & gressum & modum vitæ, quam illa habent. Si enim tu ambulas per terram exereendo vitæ actiue actiones, etiam scripturæ sacre sequuntur, dirigentes gressus tuos, ne tu in aliquid impingas: iuxta illud Dauidis: *psal. 118. 105 lucerna pedibus meis verbum tuum, & lumen semitis meis.* Quod si te in altum extollas exereendo vitæ actiue actiones, etiam te illæ sequuntur, mentem illustrando, ve excellere perfectionem consequaris. Quod si subtilis firmus stas, non tam agendo, quam patienter in hoc ipso illæ te comitantur, & corroborant ad omnia enim spiritualia exercitia multum conferunt, & omnibus personarum statum se se accommodant.

h Sapi. 16. 20

SICUT enim h *Manna* vnus tantum erat cibus omne tamen delectamentum & omnis saporis suauitatem in se habens ita voluntati iusti, illud comedentis se se accommodabat vt saporem ei afferret, quem vellet: Ita (ait Sanctus Gregorius) verbum Dei quod est in sacro Euangelio, auditorum & legentium conditioni se accommodando cuique spiritualem refectionem quam eius necessitas bonumque desiderium postulant. O Saluator dulcissime, qui gubernas gloriæ tuæ currum, tuam scilicet Ecclesiam am rotis diuinarum scripturarum, sacrorum Euangelis; illustra me eorum luce, & spiritu

*Lib. 10. Mo
sal. cap. 9.*

antica, moue me velociter ad ipsorum gressum, vt vita mea sit ita conformis ei, quod illa tibi dicunt, vt consequar quod promittunt, Amen.

§. 2.

Quinq; documenta pro lectione.

SUPEREST vt modum explicemus, quo Sacri libri, & alij quicunq; pij sunt legendi, ad quod præmittendum est discrimen, quod SS. Patres faciunt inter Lectionem & Orationem: Quod in Oratione nos loquamur cum Deo, gratiasq; petamus; in Lectione Deus loquatur, nobiscum inspirans nobis veritates, quas legimus: repetens scilicet in corde nostro quod earum scriptor de eis dixit. propterea Lectio est copiosa, quædam vena diuinarum inspirationum, & interiorum Dei allocutionum: quare ad eam, cum eo desiderio est tibi accedendum, vt hoc modo loquatur: dicesq; illi cum Samuele: *a loquere Domine, quia audivit seruus tuus.* **Lib. 4.**
 Ac ergo animi dispositione illud cogitabis, quod præcipuum est perpendit Sanctus Gregorius, dicens: *Quæ est scriptura sacra, nisi quadam Evangelii potentis Dei ad creaturam suam in qua arcana sua tibi reuelat, & diuinam suam voluntatem aperit, & si quis (ait) literas à tereno Imperatore acciperet, nõ posset quiescere*

S. August. in psal. 65.
 Isidor. lib. 3. de sum. bon. c. 3.
 S. Bern. Ser. 54 ad Soror.
 S. Ambros. & alij. apud Turres. Tract. 14. in regulam S. Benedicti.

1. Reg. 3. 10.

Lib. 4.

SPIRITUS
 IN
 ANTE

donec legeret; & quod in eis scriptum est intelligeret, ut exequeretur: cur ergo tu es piger, ut cum cœlestis Imperator hanc Epistolam tibi miserit in proprium tuum commodum, tu eam legere negligas cum omni perditione. Stude, quæso te, quotidie legendis meditandis verbis tui Creatoris, exercenda *disce cor Dei in verbis Dei*, in quibus diuinitatis cor est sculptum: in eis enim cernes cœlestis eius nobilitatem, amoremque erga te, & quid à te, ipse requirat, ut illi placeas. Accipe igitur, sacrum volumen in manibus, quam Epistolam supremi tui Domini & Mentis, colloca illud super caput tuum, & reuerenter, & stude, ita *legere, ut intelligas*, quod si non assequeris, loquere tu illi, quod est enim; ac pete, ut tibi sensum aperiat, & illud intelligas.

Matth. 24. 15.

3.

HINC est quod lectio non debeat cursim & festinanter, sed cum mora & quiete, ut relinquatur locus illustrationi cœlesti. Loquatur Deus ad cor tuum per id quod legitur, & interdum breui aliqua interruptione consistes, ut meditando, expendas quod legitur, & illud amplius intelligas: aut, quod Sanctus Bernardus monet, hauries dulces aliquos affectus ad ipsum Dominum, tales ad te litterarum mittentem; & ad Magistrum, talem te docentem; aut breues aliquas petitiones inferas circa ea, quæ ibi legis: colloque cum eo qui tibi loquitur, ut pergat. Libere tibi loqui. Quod totum non tam lectio

Ad frat. de Mont. Dei. s. Bonavent. in speculo discip. part. 2. c. 7.

errumpere censendum est quam iuuare, ut
illa utilis sit ac deuota; addereque Spiritum,
propolior esse possit. Licet tantus esse pos-
sit sensus internus, ut sit prudentia, lectio-
nem tunc commutare, quo frui liceat pio il-
lo affectu & consolatione, ad quam ipsa Scri-
ptura dirigitur; & postmodum reuerti licebit,
ad lectionem prosequendam.

Huius documento & illud adiunges, ut li-
bros sacros, sicut S. Bernardus monet, eodem
ritu, & in eundem finem legas, in quem illi
sunt scripti: Ita ut ad eorum lectionem non
curiositatis & vanitatis spiritu accedas, scien-
ti v. g. tantum; aut ut magni aestimeris: sed spi-
ritu Charitatis, ut discas, perfectius amare &
obedire. In quo experieris mirabilem quen-
tam circulum: incipiens enim hoc affectu li-
brum legere, ipse affectus exaeruet te, ut, quod
legis, intelligas; & ipsa lectio affectum ex-
aeruet, quo accedis. Nam experientia (ut ait
Cassianus) docet nos, quod bona cordis sen-
sua faciant nos, maiori claritate, ac teneritate
sentire sensus psalmodiarum, quos recitamus; &
librorum, quos legimus. Et eam ob causam
expedit, eum librum ad legendum eligere,
qui sit dispositioni cordis conformior. Si enim
magnum dolorem tuorum peccatorum sen-
tias, aut cordis desolationem ob tuas miseras,
facilius eum librum intelliges, qui de eo argu-
mento tractet.

PRAE omnibus tamen accedendum tibi
est ad lectionem firmo quodam ingenuoque

Gg 3 animi

c Rom. 15. 4.

3. vbi supra.

Collat. 10. c. 10. & col- lat. 14. c. 9.

4.

SPIRITUS
INTELLIGENTE

animi decreto, sequendi spiritus diuini im-
 rationem in quacūq; re, quam te ipse docuerit,
 sicut qui Epistolam æterni Regis aperiret, et
 animo, vt mox ad illam responderent, non
 bis modò, sed ipse opere: nec solum oratione
 affectibus, sed etiam imitationis effectibus.
 sicut qui sedet ad hanc diuinam mensam, non
 tam vt cibos videat, quam vt eis vescatur, et
 que illis alar eos sibi incorporando per
 rem & executionem eorum, quæ lecta sunt.
 Propterea enim d. Angelus non solum librum
 expandit coram Ezechiele, & S. Ioanne, sed etiam
 iam iussit comedere volumen, & intra vultum
 sua illud reponere, vt videbimus postea. Et
 hunc finem statuit Ecclesia, Sacerdotem, cum
 in sacro Missæ sacrum Euangelium legere
 incipit, formare crucem super librum, & ter
 seipso, in fronte videlicet, ore, & pectore
 quam eam lectionem finierit, accipere ipsum
 librum in manus & osculari in ea parte, qua
 crucem formauit. His ceremonijs significat
 librum Euangelij sancti præcipue agere de
 Christo crucifixo, & crucis doctrinæ; qua
 non debet in libro sistere, quasi contenti firmam
 eam legisse; sed transire debet, & imprimere
 nostris cogitationibus, verbis, & operibus ob-
 formando nos crucis sanctæ doctrinæ, & mor-
 tificationi Christi Domini nostri idque
 coactè, aut illibenter; sed magna voluntate
 more: manus statim ad opus applicando,
 exequendum promptè & libenter quicquid
 nobis sanctum Euangelium commendat.

PRAETER hæc omnia debes in fine lectionis aliquas veritates temper eligere, quas tuam memoriæ archiuo reponas, siue ut habeas argumentum Meditationis, prolixius multa habenda; siue ut easdem interdum animas, fouendo eis ignem deuotionis, aut ut fiat in promptu quando eis opuserit, colligendo sicut alter David *ex clarissimo hoc euerente lapidissimos aliquot lapides*, veritates scilicet, easque in sinu tui cordis reponere, iacendas aduersus inferni Gygantum te aggredientem, ut ad peccatum aliquod inducat: sicut eas iecit Christus Dñs. N. in deserto cū ab ipso met tentaretur *scriptū (inquit) est, non in solo pane, &c. et non tentabis Dominum Deum tuum, &c. Nec existimes te intrare in hanc Dauidicam turrum, ut videas e-*

Propugnacula, & lyeosq, pendentes: & omnē armaturā fortium, quæ in ea sunt: Sed ut, arma illa accipiens, sis vnus ex h fortissimis illis Peris, qui gladios tenēt, & sunt ad bella doctissimi, qui nisi super femur suū habent propter timores nocturnos, ut se videlicet à tentationib. tueantur,

uxta illud Dauidis: i. Scuto circumdabit te virtus eius ita ut non timeas à timore nocturno, protegendo te scilicet à capite vsque ad pedes. Sicut scutum (ait S. Bernardus) ex parte superiori qua operit caput, latius est, ex inferiori vero parte, qua tegit pedes, angustum. & acuminatum: Ita Dei veritates ex superiori parte, qua cœlestia respiciunt, amplæ sunt & latæ: cor enim spe extendunt, & charitate dilatant:

5.

et. Reg. 17. 40.

f Matt. 4. 4.

g Cant. 44.

h Cant. 3. 8.

in Psal. 9. 5. scilicet 4. & 5. in Cant.

SPIRITUS
SANTUS

aperientes omnipotentiam, providentiam, & fidelitatem Dei in suis promissis adimpletis ex parte verò inferiori, qua respiciunt ea quæ in terra, & sub terra geruntur, sunt angustia & acuminata, ut suppliciorum temporalium, & æternorum timore ac periculorum, labendi in peccata, in eis pereundi, idem cor terreat: & ex utraque parte hominem protegunt in tentationibus. Nam interdum rationibus superioribus defendunt eos, qui sunt tanquam caput, & melius se gerunt, viâ scilicet amoris, interdum rationibus inferioribus protegunt eos, qui sunt tanquam pedes, & timore magis aguntur. Et quamvis hostium *k tela sint ignea* (ut ait Apostolus) in hoc scuto tamen extinguntur, totamq. vim suam amittunt. Eisdem armis muniendus es etiam, quando accedis ad orationem, ad meditationem, & ad ipsam lectionem: Nâ & ibi impugnaberis ab his hostibus, quoniam tñ eisdem scutis fidei resistes coniungendo semper alia exercitia cum alijs audiens quid loquatur tibi DEVS in Lectione: ut exaudiat ille quod tu petueris in Oratione; & ut proficiat quod cogitaueris in Meditatione. O DEVS æternæ *l cuius verba sunt quasi ignis* concede mihi, ea tali Spiritu legere ac ruminare, ut meum intellectum illustrent, Voluntatem inflamment, & cor à terrenis ad cælestia abueant: Spiritum que meum in tuum transeat in æternum.

kEphes. 6. 16

lIere. 23. 29.

6

DENIQUE obseruandum tibi est, *l*

scire velis meditari & ratiocinari circa di-
 vina mysteria, plurimum conferre, frequen-
 tare lectionem librorum sacrorum, & pio-
 rum, facereque reflectionem circa discursus
 & ratiocinationes, quas in eis leges. Nam illæ
 fuerunt meditationes, quas Spiritus S. sacris
 scriptoribus communicavit; aut quas ipsi in-
 dustria sua, præueniente diuina illustratione,
 adinuerunt, scriptisque mandarunt, ad quo-
 rum imitationem licebit similes alias dispo-
 nere & fabricare. Quemadmodum enim
 Christus Dominus noster parabolas aliquas *Mat. 13. 18. 17*
 per seipsum declarauit vt nos duceret (quod
 sanctus Gregorius notauit) circa eas ratioci-
 nari, quas ipse declarauit: ita ex ijs, quæ lege-
 rit in libris à Sanctis notata & disposita, faci- *Hom. 15. in
Euang.*
 le erit, similia inuenire, quæ reiuuent ad eos-
 dem fines. Et eò referentur, quæ in se-
 quentibus capitibus pro-
 ponemus.

SPIRITUS
INTE